



Informatiebericht SUA (INTERN)

Van	IND / SUA
Auteur	10.2.e
Telefoonnummer	10.2.e
Nummer & Titel	IB 2021/15 Berekening Uiterste Overdrachtsdatum (UOD) in Dublinzaken
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Asiel Themapagina 's – Vw 30 Dublin
Relatie met	- Verordening (EU) Nr. 604/2013; - Arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 29 januari 2009 (ECLI:EU:C:2009:41) - Petrosian
Geldig vanaf	2-2-2021
Geldig tot en met	2-2-2022

1. Aanleiding

In de Dublinpraktijk is gebleken dat er verschillende interpretaties worden gehanteerd, ook tussen lidstaten onderling, bij de berekening van de Uiterste Overdrachtsdatum of de Uiterste Overdrachtstermijn (hierna: UOD), zoals neergelegd in de Dublinverordening (hierna: Dv). Dit interpretatieverschil doet zich met name voor in geval van elkaar opvolgende omstandigheden, zoals strafrechtelijke detentie, MOB en/of een rechtsmiddel met schorsende werking.

2. Verwachting

Dit informatiebericht biedt handvatten voor de berekening van de UOD indien er sprake is van een combinatie van de omstandigheid zoals genoemd in artikel 29, lid 1, Dv (aanvangsmoment) en/of de omstandigheden zoals genoemd in artikel 29, lid 2, Dv (verlengingsmogelijkheden). Verder geeft dit informatiebericht de Nederlandse interpretatie weer bij de verschillende situaties die kunnen ontstaan. Aangezien dit slechts een toelichting op de bepalingen uit de Dv betreft, wordt dit verder niet opgenomen in de Vc.

3. Inhoud/Toelichting

De relevante (en uitputtende) bepalingen voor het berekenen van de UOD, zijn neergelegd in artikel 29, lid 1 en 2, Dv en artikel 9 van de Uitvoeringsverordening.

De UOD is in principe zes maanden na claimakkoord. Elkaar opvolgende omstandigheden (zoals eerst strafrechtelijke detentie en daarna MOB) kunnen aanleiding geven om de UOD twee keer te verlengen (cumulatie). Het uitgangspunt is echter dat, gelet op de bewoordingen van artikel 29, lid 2, Dv, de maximale UOD in ieder geval niet meer dan 18 maanden kan zijn. Zowel de eerste als de tweede verlenging van de UOD dient voor het verstrijken van de geldige (verlengde) UOD gecommuniceerd te worden richting de verantwoordelijke lidstaat. Wanneer dit niet gebeurt, is de UOD overschreden en dient de zaak om deze reden opgenomen te worden in de nationale procedure.

De berekening van de UOD wordt verder beïnvloed door de omstandigheid dat er op enig moment sprake is van een rechtsmiddel met opschortende werking. Artikel 29, lid 1, Dv bepaalt immers dat er dan sprake is van een nieuw aanvangsmoment van de UOD. De termijn voor tenuitvoerlegging van de overdracht vangt dan aan met de „definitieve beslissing op het beroep of het bezwaar”.

4. Hoe te handelen

In de praktijk is gebleken dat lidstaten verschillend omgaan met de berekening van de UOD wanneer sprake is van de hiervoor genoemde combinaties.¹ Ook is gebleken dat op nationaal niveau verschillende interpretaties werden gehanteerd, nu de meningen waren verdeeld over de vraag of een eerdere verlenging van de UOD ook weer van toepassing is na een nieuw aanvangsmoment van de UOD, zoals in het geval van opschortende werking van bezwaar of beroep.

In het arrest Petrosian² zijn deze vragen voor een groot deel beantwoord. Zo oordeelt het Europese Hof over de aanvangsdatum van de UOD het volgende:

“Bijgevolg dient (...) deze termijn niet reeds aan te vangen met de voorlopige beslissing van de rechter om de tenuitvoerlegging van de overdrachtsprocedure op te schorten, maar pas met de beslissing van de rechter over de gegrondheid van de procedure, die aan die tenuitvoerlegging niet meer in de weg kan staan.”

Dat wil zeggen, dat de nieuwe UOD niet begint te lopen op datum toewijzing vovo, maar op datum uitspraak of beslissing op bezwaar.

Verder wordt in het arrest ook een oordeel geveld over de UOD na de nieuwe aanvangsdatum (oftewel datum definitieve beslissing op het bezwaar of het beroep):

43 In deze tweede situatie verschilt weliswaar het aanvangstijdstip van de termijn voor de tenuitvoerlegging van de overdracht (...), maar beide betrokken lidstaten zullen zich geconfronteerd zien met dezelfde praktische problemen bij de organisatie van de overdracht, en vervolgens over dezelfde termijn van zes maanden moeten beschikken voor de totstandbrenging hiervan. De formulering van artikel 20, lid 1, sub d, van verordening nr. 343/2003 geeft immers geen aanleiding om te menen dat de communautaire wetgever deze twee situaties verschillend heeft willen behandelen.

44 Hieruit volgt dat in deze tweede situatie, gelet op het met het stellen van een termijn aan de lidstaten beoogde doel, het aanvangsmoment daarvan dusdanig moet worden bepaald dat de lidstaten (...) beschikken over een termijn van zes maanden, die zij worden geacht volledig te benutten voor het regelen van de technische afhandeling van de overdracht.”

Dat wil zeggen, dat er een nieuwe termijn van zes maanden begint te lopen vanaf de beslissing op bezwaar of beroep, waarmee tevens de opschorting van de UOD eindigt.

In het kader van eenduidigheid is hieronder geschetst in welke situatie welke werkwijze moet worden gehanteerd. Deze werkwijze dient vanaf de publicatiedatum van dit informatiebericht in alle Dublinzaken te worden gehanteerd. Aangezien het niet mogelijk is om de (oude) zaken waarin de UOD al een keer is verlengd uit het systeem te filteren, hoeft de UOD in deze zaken niet met terugwerkende kracht hersteld te worden. Bovendien is er op dit moment geen aanleiding om de andere interpretatie op basis van de thans geldende jurisprudentie op voorhand als juridisch onjuist te bestempelen.

¹ Duitsland en Zwitserland hanteren dezelfde interpretatie als Nederland, zoals toegelicht in dit informatiebericht.

² Oostenrijk past de strikte interpretatie toe waarbij de UOD nooit meer dan maximaal 18 maanden kan zijn.

² Arrest van Hof van Justitie van de Europese Unie, 29 januari 2009, C-19/08, ECLI:EU:C:2009:41

Lopende beroepszaken en opvolgende asielaanvragen

In geval van lopende beroepszaken of in het geval van een opvolgende asielaanvraag waarbij in de (eerdere) beslisfase een andere interpretatie is toegepast, en er zodoende sprake is van een geregistreerde UOD die afwijkt van het huidige uitgangspunt, kan de zaak worden voorgelegd aan respectievelijk JZ-ST, SUA of de senioren van unit Dublin.

Strafrechtelijke detentie

Indien de overdracht wegens gevangenzetting van de betrokkene niet kon worden uitgevoerd, kan de UOD van 6 maanden, conform art. 29, lid 2, Dv, tot maximaal één jaar worden verlengd.

Met onbekende bestemming vertrokken (MOB)

Indien de overdracht wegens onderduiking van de betrokkene niet kon worden uitgevoerd, kan de UOD van 6 maanden, conform art. 29, lid 2, Dv, tot maximaal 18 maanden worden verlengd.

De situatie kan zich voordoen dat een UOD wegens onderduiken tijdig is verlengd binnen de oorspronkelijke UOD van 6 maanden, maar dat de vreemdeling daarna op enig moment weer in beeld komt. De Dv en Uitvoeringsverordening geven echter geen grond voor het oordeel dat de reeds verlengde termijn daardoor ten einde komt.³

In geval de vreemdeling onderduikt, maar weer in beeld komt nog voordat de UOD is verlengd, kan de UOD alsnog worden verlengd tot maximaal 18 maanden. Immers, het enkele feit dat de vreemdeling op enig MOB was, maakt al dat hij zich aan de uitvoering van de overdracht heeft onttrokken. Dit is eerst anders als de vreemdeling kan aantonen dat er geldige redenen waren om de autoriteiten niet in te lichten over zijn afwezigheid en dat hij niet de bedoeling had om zich te onttrekken aan die autoriteiten. Tevens volgt uit artikel 9, lid 2, van de Uitvoeringsverordening enkel dat de overdrachtstermijn moet worden verlengd vóór het verstrijken van deze termijn.

Strafrechtelijke detentie + MOB

Wanneer de vreemdeling binnen de UOD van 6 maanden strafrechtelijk wordt gevangengezet, wordt de UOD verlengd tot één jaar. Wanneer de vreemdeling vervolgens na zijn vrijlating met onbekende bestemming vertrekt, kan de UOD alsnog tot maximaal 18 maanden worden verlengd. Bij samenloop van het vertrekken met onbekende bestemming en strafrechtelijke detentie in de zin van artikel 29, lid 2, Dv kan de totale duur van de UOD dus niet de maximale termijn van 18 maanden overschrijden. Het is niet de bedoeling om de termijnen van 12 maanden en 18 maanden in een dergelijk geval bij elkaar op te tellen.

Eerdere verlenging UOD⁴ + rechtsmiddel met opschortende werking

Het kan voorkomen dat de vreemdeling in eerste instantie in strafrechtelijke detentie zat of MOB was en de oorspronkelijke UOD tijdig is verlengd, maar dat de vreemdeling op enig moment daarna weer vrij komt of in beeld komt en een vreemdelingrechtelijke procedure gaat voeren. In het geval dat er vervolgens sprake is van schorsende werking van het beroep of bezwaar, dient de opschortende werking van het rechtsmiddel medegedeeld te worden aan de verantwoordelijke lidstaat.

³ Zie ook de uitspraak van Afdeling van 5 augustus 2009, ECLI:NL:RVS:2009:BJ5193, rechtsoverweging 2.1.3

⁴ Wegens strafrechtelijke detentie (max. 12 maanden), wegens MOB (max. 18 maanden) of wegens strafrechtelijke detentie + MOB (max. 18 maanden).

Vanaf het moment dat er een definitieve beslissing is op het beroep of bezwaar vangt er ingevolge artikel 29, lid 1, Dv een nieuwe termijn aan voor de UOD. Het uitgangspunt vanaf de publicatiedatum van dit informatiebericht is dat de UOD in dat geval in beginsel wederom 6 (volledige) maanden is.

Als er sprake is van een nieuw aanvangsmoment, dan komt de eerdere verlenging van de UOD te vervallen. Dit betekent dat er na een definitieve beslissing op beroep of bezwaar altijd een nieuwe UOD van zes maanden begint en dus niet van 12 maanden of 18 maanden.

Wanneer de vreemdeling **op de datum van óf ná** de definitieve beslissing op bezwaar of beroep (opnieuw) in strafrechtelijke detentie komt te zitten óf MOB gaat, dan kan UOD op grond van artikel 29, lid 2, Dv alsnog worden verlengd naar 12 of 18 maanden.

Wanneer de vreemdeling na de eerdere verlenging van de UOD, maar **tijdens** de daaropvolgende vreemdelingrechtelijke procedure met schorsende werking (opnieuw) in strafrechtelijke detentie komt te zitten óf MOB gaat, dan kan de UOD op grond van artikel 29, lid 2, Dv op de dag van de definitieve beslissing op bezwaar of beroep of daarna, alsnog worden verlengd naar 12 of 18 maanden. Hierbij is het wel van belang om na te gaan of de vreemdeling op de datum van de definitieve beslissing op bezwaar of beroep nog steeds in strafrechtelijke detentie zit of MOB is.

Aangezien er gedurende de opschorting geen sprake is van een lopende UOD en de (nieuwe) UOD pas weer ná het ten einde komen van de opschortende werking aanvangt, kan de verlenging dus ook pas na de definitieve beslissing op bezwaar of beroep plaatsvinden. De verantwoordelijke lidstaat kan dus ook dan pas ingelicht worden.

Concreet dienen de volgende handelingen verricht te worden:

- De oorspronkelijke UOD van 6 maanden verlengen naar maximaal 12 maanden (in geval van strafrechtelijke detentie) of naar maximaal 18 maanden (in geval van MOB óf strafrechtelijke detentie + MOB) en de verantwoordelijke lidstaat per brief informeren voordat de UOD verstrijkt;
- De oorspronkelijke UOD opschorten (in geval van rechtsmiddel met schorsende werking) en de verantwoordelijke lidstaat per brief informeren;
- Na de beslissing op bezwaar of uitspraak in beroep, en dus het eindigen van de schorsende werking, begint de (nieuwe) UOD van 6 maanden opnieuw te lopen. De nieuwe UOD wordt dus: datum uitspraak (of beslissing op bezwaar) + 6 maanden.⁵
- Indien de vreemdeling op de dag van de beslissing op bezwaar of uitspraak in beroep óf op enig moment daarna (opnieuw of nog steeds) in strafrechtelijke detentie zit of komt of MOB is of gaat, wordt de nieuwe UOD van 6 maanden (nogmaals) verlengd tot 12 maanden (in geval van strafrechtelijke detentie) of 18 maanden (in geval van MOB) en wordt de verantwoordelijke lidstaat per brief geïnformeerd voordat de UOD verstrijkt.⁶

5. Afstemming

De inhoud van dit bericht is afgestemd met DMB, JAZ, DT&V, JZ-ST en unit Dublin.

⁵ Zie voor de berekening van de termijnen ook art. 42 Dv.

⁶ Het geniet wel de voorkeur om de verantwoordelijke lidstaat z.s.m. na het bekend worden van de omstandigheid die tot verlenging leidt, te informeren.